

Welkom bij de presentatie

Cultuursensitief werken 23 maart

Door: Amer Al Shaar en Tjitske Wassenaar

Waar gaan we het over hebben:

Voorstellen

Vluchtelingen

Wij- en ik Cultuur

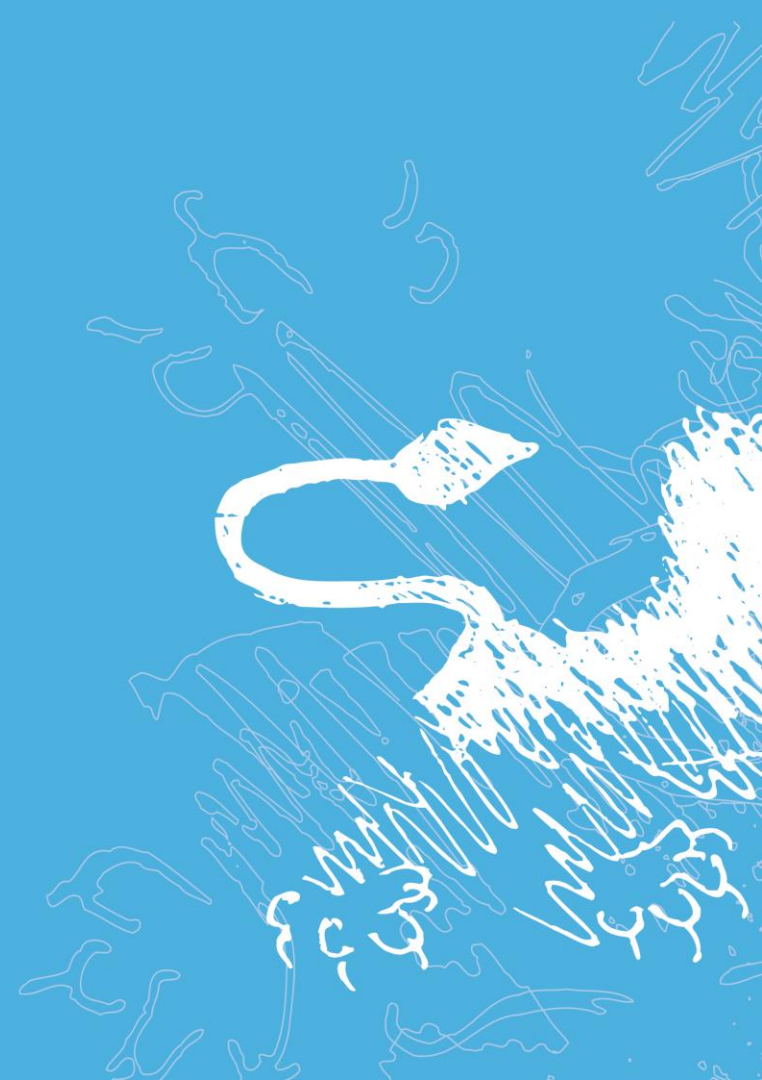
Syrië

Eritrea

Statushouders en de arbeidsmarkt

Succesverhalen

Vragen

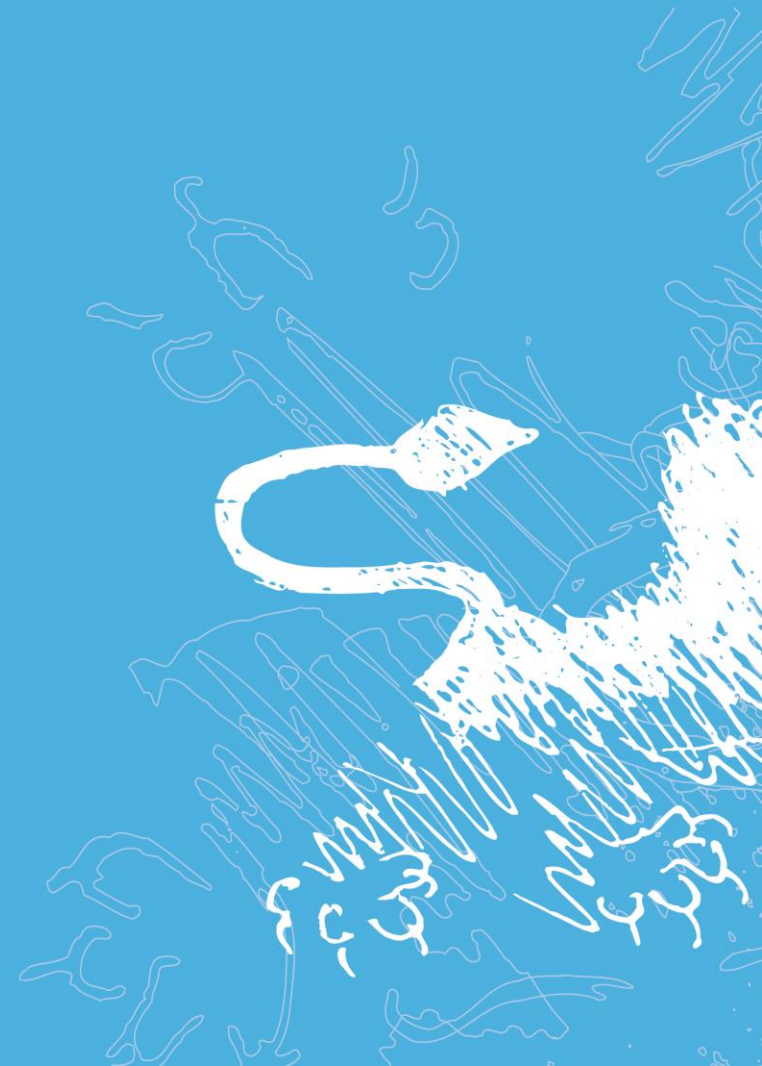

Tjitske Wassenaar

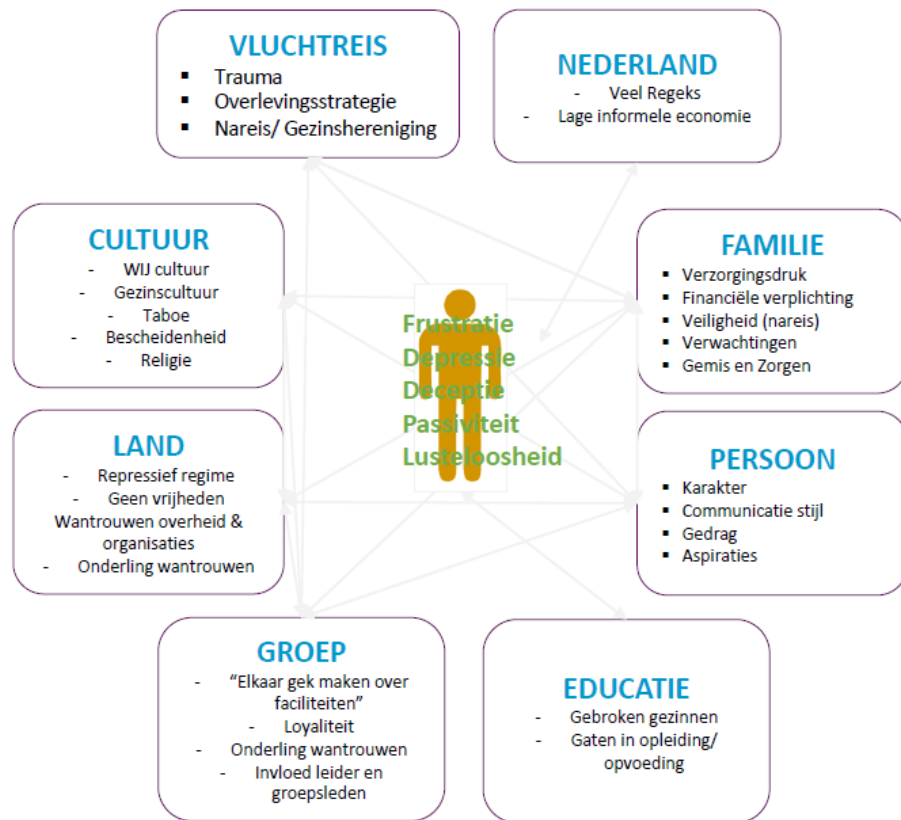
Amer al Shaar

Vluchtelingen

Factoren bij een vluchteling

Uitdagingen vluchtelingen

- *Sociale stress factoren*
*gezinshereniging, leefomstandigheden, schulden, sociale
isolatie, geen werk, afwezig netwerk, focus op eigen land,
discriminatie, opvoeden kinderen, echtscheiding*
- *Psychisch*
kwetsbaarheid, traumatisering, verlies, angst.

(Bron: kennissyntheses Pharos)

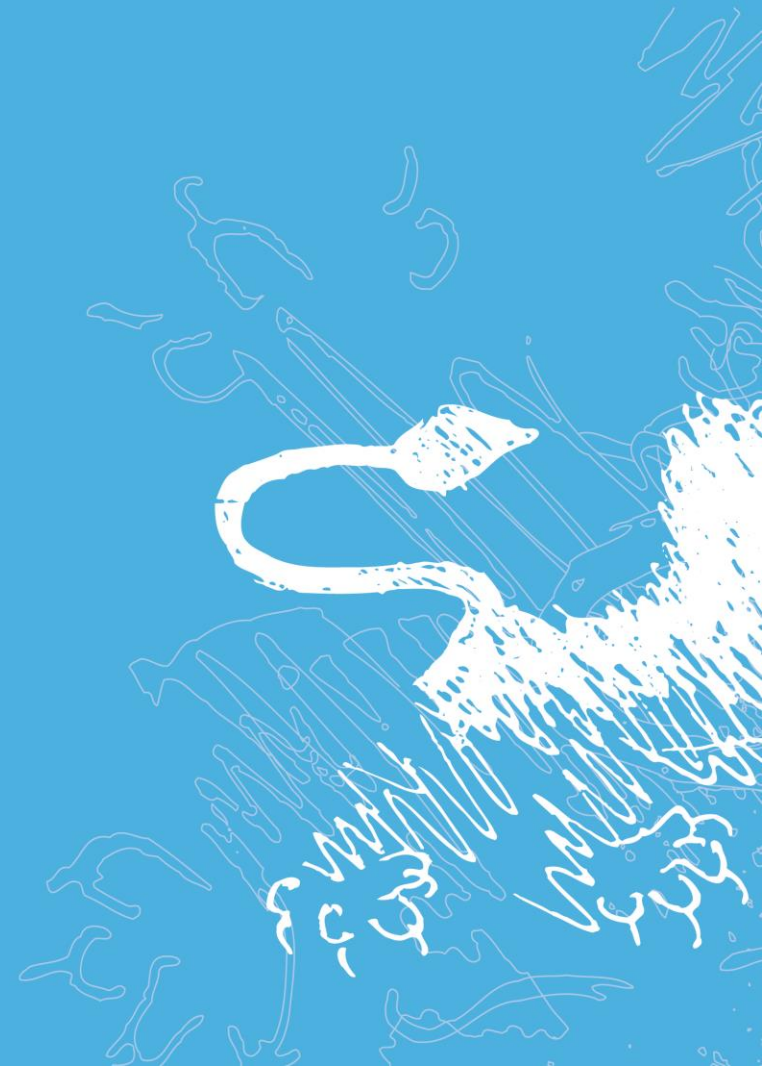
Wij & Ik cultuur

WIJ	IK
Kinderen leren over zichzelf te denken als 'wij' (onduidelijkheden bij tolken)	Kinderen leren om als 'ik' over zichzelf te denken
Familie = extended familie tot aan 3^e graad en verder + dorpsgenoten, beste vrienden en bureu	Familie = Gezin en 1^e graad
Representatie van Groepscode	eigen visie, mening en gedachten
Centraal staat: Groepsbelang	Centraal staat: 'zelfverwezenlijking'
Familie & Sociaal Netwerk is vangnet en verzorger	Overheid is Vangnet (veiligheid, bescherming, sociale voorzieningen) overheid.
Goede vrienden zijn als familie	Vriendschap evolueert en opportuun
Loyaliteit naar Familie & Sociaal Netwerk	Acceptatie van Overheid & Autoriteit
Hiërarchie op basis van anciënniteit & afkomst, opleiding/ werk	Hiërarchie op prestatie, werk, opleiding en afkomst
Carrière en Studie beïnvloedt en/of bepaalt door familie	Carrière en Studie beïnvloedt door familie

Syrië

Hoe zoeken mensen werk

- Voor 2000:

via via

- Na 2000 door komst van internationale bedrijven:

via via en door middel van vacatures in een vacaturekrant

Relatie met de werkgever

- Deze is zeer sterk hiërarchisch
- Alle communicatie loopt via de 'lijn', je baas spreek je zelden tot nooit
- De baas zal zijn status bewaken
- Bij een overleg (alleen voor de 'top') is er sprake van zeer indirecte communicatie

Arbeidsvoorwaarden

Ontslagbescherming is heel goed daarom
werken veel mensen ongewild zwart
(corruptie werkt dit in de hand)

Mensen hebben geen rechten zoals
vakantiedagen of doorbetaling bij ziekte

Betaling salaris is contant

Geen contract geen loonstrookje etc.

Niet verzekerd voor arbeidsongeschiktheid

Uitkering maximaal 3 maanden

Geen werk? Geen inkomen

- Mensen pakken van alles aan
- Vaak leert men een vak bij een bedrijf
- Met voldoende ervaring is een 'bewijs' mogelijk via vakbonden
- Er zijn ook goede MBO-opleidingen met veel praktijk zoals BBL

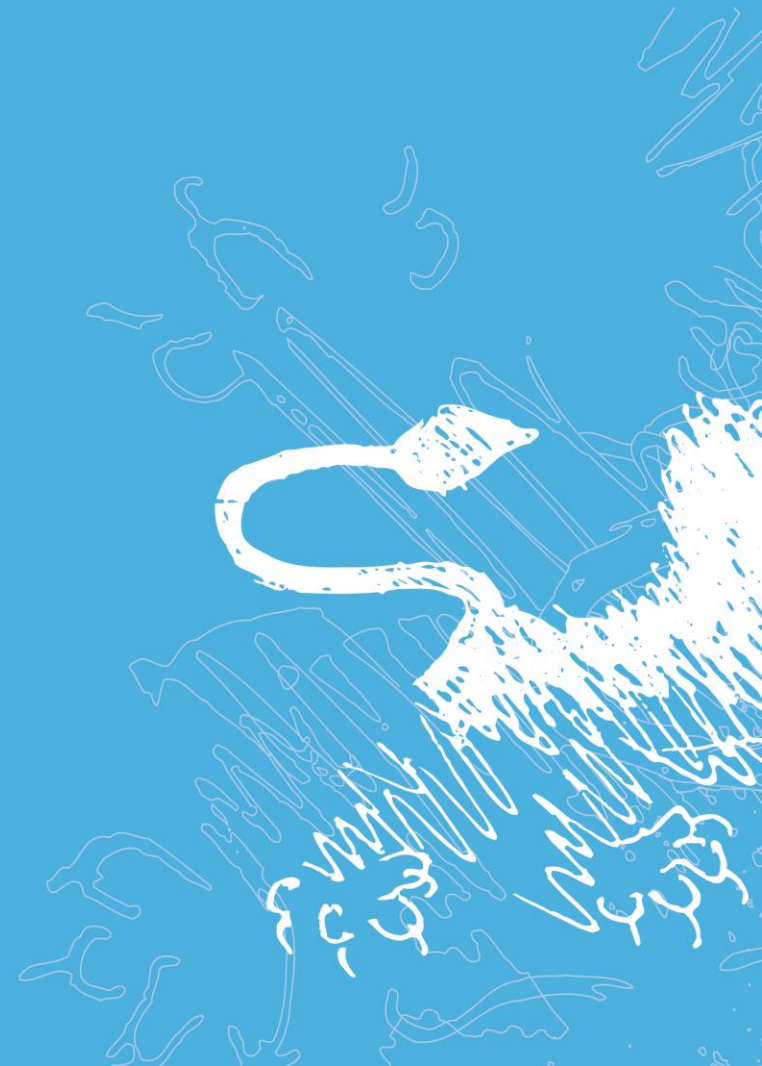

Ondernemers

- Schrijven zich in bij een kamer van koophandel
- En betalen een beetje belasting...
- Veel mensen redden zich op deze manier met een inkomen

Eritrea

De reis door Libië is
bijzonder gevaarlijk door:

- Detentie onder slechte
omstandigheden (foto)
- Ontvoeringsgevaar
- Martelingen
- Oorlogssituatie in Libië

De leefsituatie van de meeste Eritreeërs in een grote(re) stad

- Aan de rand van de stad
- 1-kamerwoning
- Gedeeld toilet
- Geen douche
- Soms waterleiding
- Soms electra/gas

Werken in Eritrea

- Voor het leger (tot uiterlijk 50 jaar)
- Voor een baas
- Eigen handel

Militaire dienstplicht

Het laatste schooljaar (de 11e & 12e klas) moeten jongeren volgen in Sawa, het militaire opleidings- en trainingskamp van de overheid

Bij het niet behalen van de 11e klas alleen militaire opleiding, overal in Eritrea

Iedereen is verplicht vanaf 18 jaar tenzij je nog op school zit...

Hierna gaan ze werken als militair tot uiterlijk de leeftijd van 50 jaar

Regels en omstandigheden militaire dienst (1)

- Een militair mag 2x per jaar naar huis voor een maand, soms ook niet
- Veel jongeren duiken dan onder, wanneer ze worden opgepakt worden ze zwaar gestraft
- In het trainingskamp vinden martelingen en verkrachtingen plaats
- Trouwen kan meisjes ontheffing bieden van de dienstplicht
- Wanneer meisjes zwanger zijn geraakt door verkrachting in het trainingskamp is er sprake van uitsluiting door familie en geen kans op nog een huwelijk, dit heeft ook met de cultuur te maken

Soorten werk in militaire dienst

- Wegenbouw
- Landbouw
- Woningbouw
- Kantoor
- Winkel
- Hotel/Restaurant
- Postkantoor
- Alle ministeries

(afhankelijk van 'wie je bent en kent')

Arbeidsvoorwaarden

Mensen hebben recht op een minimumloon en een werkweek van 48 uur. In de praktijk is daar geen sprake van. Je werkt voor het leger of voor een baas. Zij bepalen wat je doet en wat je salaris is. Dit wordt contant uitbetaald. Ook omdat er bijna geen werk is en dus geen inkomen proberen mensen elders een bestaan op te bouwen.

Statushouders en de arbeidsmarkt

Werk genoeg, maar weinig uitstroom

Arbeidsmarkt piek

Landelijk: 19% van statushouders zijn uitgestroomd

Hoe dan?

- **Bovenlaag reeds uitgestroomd** (hoogopgeleiden + praktische inzetbare vaklieden)
- Middengroep vraagt **intensieve begeleiding**
- Intensieve begeleiding vraagt culturele

sensitiviteit

- Inburgering heeft gefaald: **A2 is niet voldoende**
- Werkgevers verwachten “**plug & play**”
- Statushouders hebben **praktische belemmeringen**
 - Kinderopvang regelen
 - Combinatie inburgering/ werk
 - Werk loont niet altijd op korte termijn

....Wat kun je doen?

Zet toekomst en belang centraal

- *Lage motivatie door:*

Stress, familie druk, taalverschil, gebrek aan les discipline, laag zelfvertrouwen, deceptie

- *Zet belang van nieuwkomer centraal:*

Zorg voor familie (geld)

Gezinshereniging

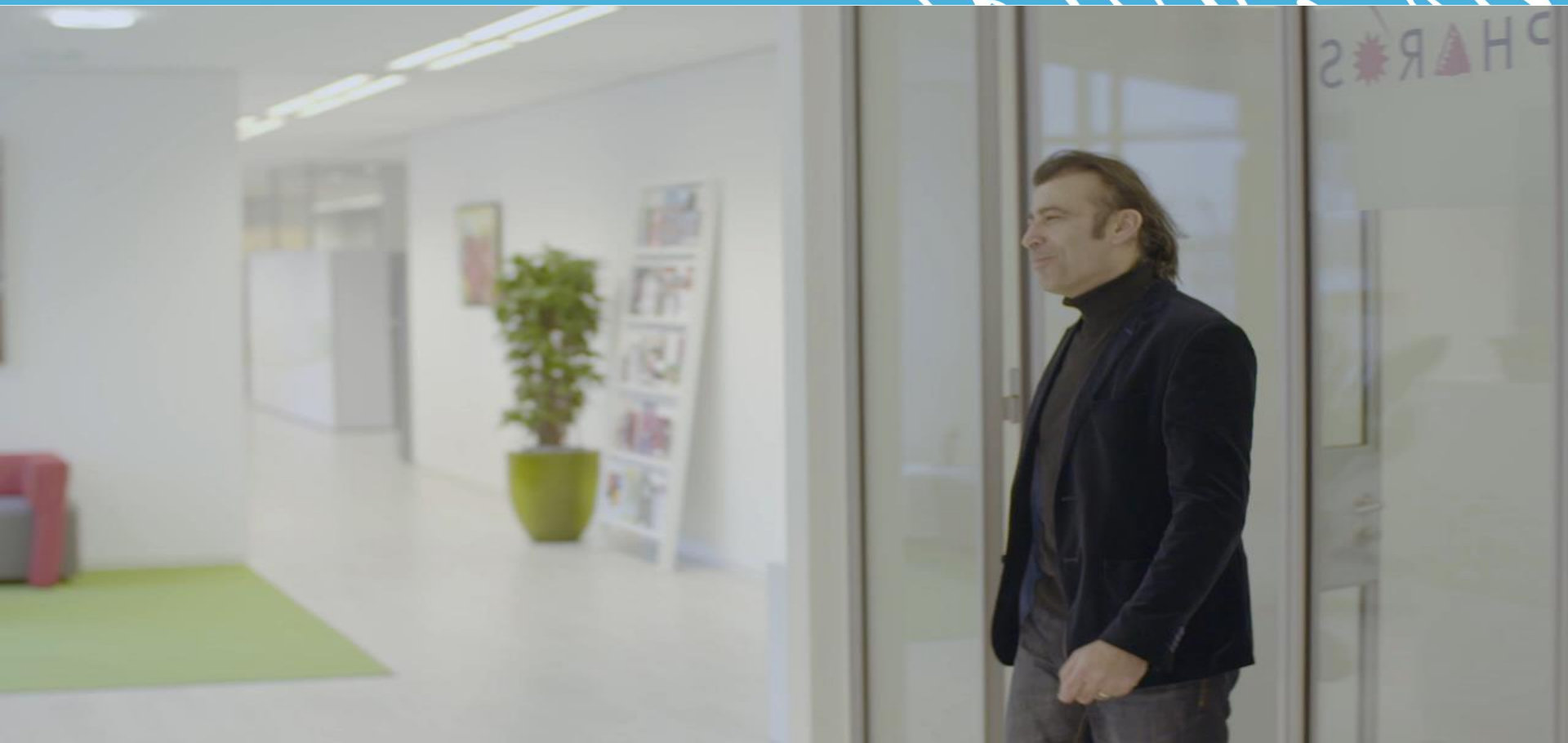
Dagbesteding, Eer & Trots

Taal/ inburgering combineren met werk/ opleiding

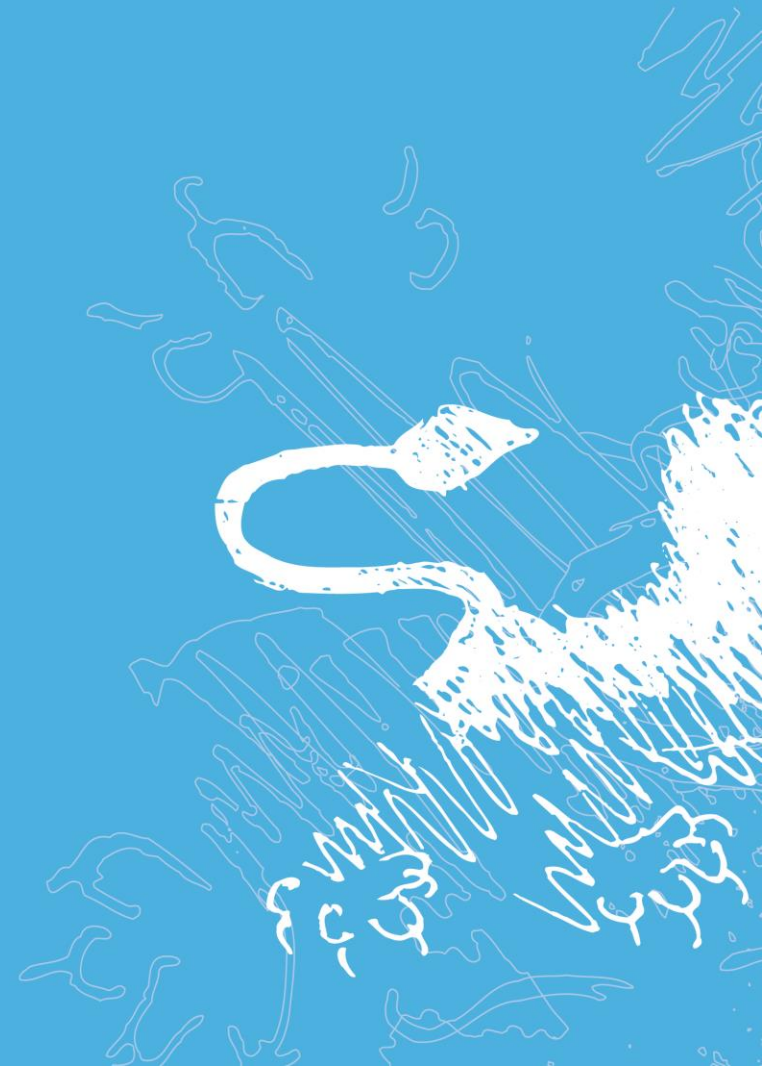
- *Zet dienstverlening in teken van hoofddoel: geld verdienen en voor familie zorgen*

- 1. Ken je klant: land, cultuur en vluchtverhaal*
- 2. Ga uit van veel moeite en tijd: grote achterstand en wantrouwen*
- 3. Investeer tijd in relatie en vertrouwen: kennismaking & belang*
- 4. Erken het Familie Thema: Zorg voor familie nr 1 thema*
- 5. Humor en warmte: grapje en interesse*
- 6. Wees duidelijk: beperkt informatie & keuzes*
- 7. Wees Ferm: stel grenzen en appeleer op loyaliteit*
- 8. Laagdrempelig en Actiegericht: Actieplan aanhouden*
- 9. Gebruik mediators: eigen leiders & tolken*
- 10. Volg de groep: combinatie van individuele aandacht en groepsaanpak*

Succesverhalen

Vragen???

